

ΕΝΑ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΝΗΣ ΔΟΥΣΙΚΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΕΛΙΑΛΗ

Είκοσι χιλιόμετρα δυτικῶς τῶν Τρικάλων, εἰς ὕψος 600 μ. ἐπὶ τοῦ ὄρους Κόζιακα, εὐρίσκεται κτισμένον τὸ ὄνομαστον μοναστήριον τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος ἢ τῶν Μεγάλων Πυλῶν, τὸ γνωστότερον ὑπὸ τὸ ὄνομα: Μονὴ Δουσίκου. Εἶναι κτίσμα τοῦ Ἁγίου Βησσαρίωνος, καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τῆς Τουρκοκρατίας διεδραμάτισε σημαντικὸν ἐκκλησιαστικὸν ρόλον εἰς τὴν δυτικὴν Θεσσαλίαν. Τὸ κατωτέρω περὶ τοῦ Μοναστηρίου δημοσιευόμενον ἔγγραφο, ἀφορᾷ ἐξαρχικὴν ἀποστολὴν εἰς τὴν Μονὴν Δουσίκου, ἀπόκειται δὲ εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Κοζάνης καὶ εἰς τὸν φάκελλον τῆς Ἀρχιερατείας τοῦ Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης Εὐγενίου (1849-1889).

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΛΙΑΛΗΣ

Ἐκ Κοζάνης, γεννηθεὶς τὸ 1895. Τὸ 1913 προσελήφθη ὡς δάλληλος τῆς Μητροπόλεως Κοζάνης. Κατετάγη εἰς Τρίκαλα στρατιώτης εἰς τὸ 21ον καὶ μετὰ ταῦτα εἰς τὸ 5ον Σύνταγμα τῆς Α' ἡς Μεραρχίας. Ἐλαβεν ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τοῦ Μακεδονικοῦ Μετώπου. Ἐν συνεχείᾳ ἠκολούθησε τὴν καταλαβοῦσαν τὴν Σμύρνην Ἀ' ἡν Μεραρχίαν, τραυματισθεὶς εἰς Ἀϊδίνιον. Ἐχμαλωτίσθη τὴν 30ὴν Αὐγούστου 1922 εἰς Μουδανιά καὶ παρέμεινεν ἐν τῇ αἰχμαλωσίᾳ μετὰ πολλῶν Θεσσαλῶν συστρατιωτῶν του εἰς τὰ στρατόπεδα Προύσης καὶ Νικομηδείας (Κίρκ-Μπουνάρ). Ἀσχολεῖται εὐδοκίματάτα μετὰ τὰς παλαιογραφικὰς ἐρεῦνας, ἐδημοσίευσε δὲ πλείστα μελετήματα, ἄρθρα καὶ αὐτοτελῆ βιβλία. Σήμερον ὑπηρετεῖ ὡς Διευθυντὴς τῆς Δημοτικῆς Βιβλιοθήκης Κοζάνης.

καὶ ὅσα ἐδαπάνησεν ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ· συγχρόνως δὲ ζητήσητε καὶ λάβητε καὶ τὸν λογαριασμὸν τῶν εἰρημῶνων καθ' ὃν καιρὸν οὗτοι ἀπὸ τοῦ ,αωμζ' (1847) μέχρι ,αωμθ' (1849) ἔτους ἐπεστάτου εἰς τὰς δοσοληψίας τοῦ Μοναστηρίου, στερουμένου Ἡγουμένου, ἐξετάζοντες περὶ τῶν εἰσοδημάτων, ὧν ἔλαβον, καὶ τῶν χρεῶν ἅτινα κατέλιπον, καὶ ὑπογράψαντες καὶ αὐτὰ ἐν μέρει, διευθύνητε ἀμφοτέρω τὰ κατάστιχα πρὸς τὴν ἐκκλησίαν. Ἐν τούτοις δὲ ἐξετάσητε καὶ τὰ περὶ τῶν διακατεχομένων μοναστηριακῶν τζίφλικίων καὶ κτημάτων, ἐὰν ἔχωνται ἀληθείας, καὶ ἐὰν τὰ παρ' αὐτῶν εἰσοδήματα περιέρχονται εἰς τὸ ἱερὸν Μοναστήριον ἢ διακατέχωνται ἰδιωφελῶς. Οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ περὶ ὧν καταχρήσεων, ἢ πρότερον καταπραχθειῶν ἐπὶ βλάβῃ καὶ ζημίᾳ τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου, ἢ ἤδη τολμωμένων παρὰ τοῦ Ἡγουμένου, ἢ ἄλλων πατέρων, ἄτε δὴ ἀμοιβαίως ἐγκαλουμένων καὶ κατηγορουμένων, ἐξετάσητε ἐν πάσῃ εὐσυνειδησίᾳ, λαμβάνοντες ἀληθεῖς πληροφορίας καὶ περὶ τῆς διαγωγῆς ἐκάστου αὐτῶν, τοὺς ὁποίους θέλετε ὑπαγορεύσει ὡς ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας ἵνα παραμένωσιν εἰς τὸ ἱερὸν αὐτῶν Μοναστήριον, καὶ ὄχι νὰ περιφέρωνται τῆδε κάκεισε παρέχοντες ἀφορμὰς κατηγορίας τοῦ μοναδικοῦ χαρακτῆρος τῶν, καὶ ἐνὶ λόγῳ θέλετε ἀνερευνήσει δι' ἐπιμελοῦς καὶ ἀπαθοῦς ἐξετάσεως, καὶ ἐξακριβώσητε πάντα τὰ κατὰ τὸ ἱερὸν αὐτὸ Μοναστήριον, καὶ τὸν Ἡγούμενον, καὶ τοὺς πατέρας διατρέχοντα τὸσον ἐν τοῖς χρηματικοῖς, ὅσον καὶ εἰς τὸν τρόπον τοῦ πολιτεύματος αὐτῶν, καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου, πληροφοροῦμενοι καὶ ὅσους τῶν πατέρων ἔχουσιν εὐχαρίστησιν ἀπὸ τοῦ Ἡγουμένου αὐτῶν. Ἀκολουθῶν δὲ ποιήσητε τὰς περὶ πάντων ἐκθέσεις Σας πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἐξηκριβωμένως καὶ ἐν ἀληθείᾳ διὰ γράμματός Σας. Περικλείομεν ἐνταῦθα καὶ τὰς ἐναντίον τοῦ Ἡγουμένου σταλείσας ἡμῖν ἀναφορὰς πρὸς μεῖζονα πληροφορίαν Σας· ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν.

,αωνα' (1851) Ὁκτωβρίου 15.

ΑΝΘΙΜΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Θεοφιλέστατοι ἐπίσκοποι, ὄτε Σερβίων καὶ Κοζάνης κύριος Εὐγένιος καὶ ὁ Πέτρος κύριος Διονύσιος, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ. Ἐπειδὴ ἀννήχθησαν πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν προσκλαύσεις παρὰ τῶν πατέρων τοῦ Ἱεροῦ Μοναστηρίου τοῦ Δουσικοῦ ἐναντίον τοῦ Ἡγουμένου αὐτῶν Νικοδήμου, μεθ' ὧν καὶ σύμφωνος ἀναφορὰ τῶν περιοίκων χριστιανῶν κατὰ τοῦ ἰδίου, ὡς καταχρωμένου αὐτοκεφάλως τὰ «Μοναστηριακὰ» εἰσοδήματα, καὶ φερομένου ἐπαχθῶς καὶ τυραννικῶς πρὸς τοὺς πατέρας συναδελφούς του, ἢ Ἐκκλησία θέλουσα νὰ πληροφορηθῇ τὴν ἀλήθειαν τῶν διατρεχόντων, καθότι ἐξ ὧν ἔχει ἄλλων πληροφοριῶν, οἱ καθαπτόμενοι τοῦ Ἡγουμένου δύο τρεῖς πατέρες προδιοικήσαντες τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον κατὰ τὸ ,αωμζ' (1847) ἔτος, καὶ λαβόντες ἐκτοτε εἰσοδήματα αὐτοῦ, τινὲς δὲ κρατοῦντες ἐπὶ ἰδίᾳ ὠφελείᾳ τζίφλίκια καὶ κτήματα μοναστηριακὰ καὶ ἀπαιτούμενοι παρὰ τοῦ Ἡγουμένου τὸν λογαριασμὸν αὐτῶν, εἰς τοιαύτας κατέφυγον κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, ὥστε διὰ τῆς ἐξώσεώς του νὰ ἀποφύγωσιν αὐτοὶ τὰς ἰδίας ἐνοχάς, διὰ τοῦτο ἀναγκαίας οὔσης τῆς ἐν εὐθυδικίᾳ καὶ ἀκριβείᾳ ἐξετάσεως τόσον τῆς διαγωγῆς καὶ τῶν πράξεων τοῦ Ἡγουμένου, ὅσον καὶ ἄλλων τῶν πρὸ αὐτοῦ διοικησάντων τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον, καὶ μέχρι τοῦ νῦν κρατούντων κτήματα, οἵτινες εἰσὶν ὁ Διονύσιος, ὁ Κυπριανὸς καὶ ὁ Νικανδρος ἔγνωμεν Συνοδικῇ ἐγκρίσει καὶ ἀποφάσει ἐπιθῆναι τῇ ἀρχιερωσύνῃ Σας τὴν ἐξαρχικὴν ἐπιστασίαν τῆς ἀπαθοῦς ἐρεύνης καὶ ἐξακριβώσεως τούτων ἀπάντων καὶ ἐν ἀληθείᾳ πληροφορίας πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν. Ὅθεν γράφοντες διὰ τῆς παρούσης Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς ἐπιστολῆς, ἐντελλόμεθα καὶ προτρεπόμεθα τῇ θεοφιλίᾳ Σας, ὅπως μεταβάντες εἰς τὸ διαληφθὲν ἱερὸν Μοναστήριον, καὶ μετακαλεσάμενοι πάντας τοὺς πατέρας, ζητήσητε πρῶτον καὶ παραλάβητε τὸν λογαριασμὸν τοῦ ἤδη ἡγουμένου Νικοδήμου ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγένετο Ἡγούμενος, καὶ καταγράψητε ἐν καθάρῳ καταστίχῳ τόσον τὰ ἄπερ συνήγαγεν εἰσοδήματα, καὶ ἔλαβε δάνεια, ὅσον

»Πρὸς δὲ τούτοις θέλετε ζητήσῃ καὶ θεωρήσῃ καὶ τὸν λογαριασμὸν τοῦ Βησσαρίωνος ἀνερευνῶντες καλῶς περὶ ὧν ἔλαβε καὶ οὗτος Μοναστηριακῶν εἰσοδημάτων, ἀπάντων δὲ τούτων τοὺς λογαριασμοὺς, τῶν ὁποίων τὰ κατάστιχα θέλετε ἀποστείλῃ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν, θέλετε καταστρώσῃ καὶ ἐν τῷ κώδικι τοῦ Ἱεροῦ Μοναστηρίου, καὶ συγχρόνως καταγράψῃτε καὶ πάντα τὰ ἀκίνητα κτήματα καὶ τὰ κινητὰ πράγματα τῆς αὐτῆς Μονῆς, ἀποστέλλοντες καὶ πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν ἴσον τῆς αὐτῶν καταγραφῆς.

Παρά ταῦτα θέλετε διατάξῃ τὸν Ἡγούμενον τοῦ Δουσικοῦ ὡς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα μὴ μεταχειρίζηται ἐφορείας λαϊκῶν ἐπὶ προφάσει ἐπιστασίας τῶν Μοναστηριακῶν ὑποθέσεων, καθυποβάλλων εἰς δαπάνας τὸ Ἱερὸν Μοναστήριον. Ὅθεν θέλετε ὑποχρεώσῃ αὐτὸν ἐντόνως εἰς τὴν παῦσιν τῆς τοιαύτης ἐφορείας, καθότι ὡς καὶ πρότερον διαταχθεὶς ἔαν καὶ ἤδη παρακούσῃ προσκρούει ἀναπολογήτως:

Κωνσταντινουπόλεως ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς τῆ αὐτῆ.

Ἡγουμένη ἡ ἐκκλησία ἡ ἐκκλησία ἡ ἐκκλησία
ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία
ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία
ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία
ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία
ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία
ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία ἐκκλησία